

ERIDANUS

Sylloge Epigraphica Barcinonensis SEBarc XXII-2024

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

DEPARTAMENT DE FILOLOGIA LLATINA
UNIVERSITAT DE BARCELONA

SYLLOGE
EPIGRAPHICA
BARCINONENSIS

SEBarc

XXII

2024

Sylloge Epigraphica Barcinonensis (SEBarc)

DADES CATALOGRÀFIQUES

Sylloge Epigraphica Barcinonensis / Universitat de Barcelona, Facultat de Filologia, Departament de Filologia Llatina; dir. Marc Mayer i Olivé. – Núm. XXII, 2024 – Barcelona: Universitat de Barcelona

Anual

ISSN: 2013-4118

ISSN electrònic: 2014-8151

I. Universitat de Barcelona

1. Filologia Llatina

Director

Marc Mayer i Olivé (ES-Barcelona-UB)

Consell editorial de direcció

Giulia Baratta (IT-Macerata-UNIMC); Jaume Juan Castelló (ES-Barcelona-UB); Ángel Martínez Fernández (ES-La Laguna-ULL); Javier Velaza Frías (ES-Barcelona-UB)

Consell científic

Juan Manuel Abascal Palazón (ES-Alacant-UA); Giulia Baratta (IT-Macerata-UNIMC); Francisco Beltrán Lloris (ES-Zaragoza-UZ); László Borhy (HU-Budapest-ELE); Antonio Caballos Rufino (ES-Sevilla-US); Jonathan Edmonson (CAN-Toronto-YORKU); José d'Encarnação (PT-Coimbra-UC); Lietta De Salvo (IT-Messina-UNIME); Jaume Juan Castelló (ES-Barcelona-UB); Ivan di Stefano Manzella (IT-Viterbo-UNIVT); Concepción Fernández Martínez (ES-Sevilla-US); Helena Gimeno (ES-Alcalá de Henares-CIL II UAH); Joan Gómez Pallarès (ES-Barcelona-UAB); Gianluca Gregori (IT-Roma-UNIROMA1); Rudolf Haensch (DE-München-DAI); Manfred Hainzmann (AT-Graz-UNIGRAZ); Mika Kajava (FI-Helsinki-UH); Anne Kolb (CH-Zürich-UZH); Maria Letizia Lazzarini (IT-Roma-UNIROMA1); Yann Le Bohec (FR-Paris-PARIS IV Sorbonne); Ángel Martínez Fernández (ES-La Laguna-ULL); Attilio Mastino (IT-Sassari-UNISS); Giovanni Menella (IT-Genova-UNIGE); Ioan Piso (RO-Cluj-Napoca-UBB); José Luis Ramírez Sádaba (ES-Santander-UC); José Remesal Rodríguez (ES-Barcelona-UB); Marjeta Šašel Kos (SLO-Ljubljana-ZRC.SAZU); Manfred Schmidt (DE-Berlin-BBAW); Javier Velaza Frías (ES-Barcelona-UB); Isabel Velázquez (ES-Madrid-UCM); Claudio Zaccaria (IT-Trieste-UNITS).

Redacció

Giulia Baratta (IT-Macerata-UNIMC)

Secretaria

Giulia Baratta (IT-Macerata-UNIMC), Silvia Braitto (ES-Barcelona-UB)

Adreça

SYLLOGE EPIGRAPHICA BARCINONENSIS

Grup LITTERA

Departament de Filologia Llatina

Universitat de Barcelona

Gran Via de les Corts Catalanes, 585

E - 08007 Barcelona

tel. 0034-93-403 55 97

contacte e-mail: syllogeeb@yahoo.es

Edició

Galerada, Serveis d'Edició S C C L

ISSN 2013-4118 (edició electrònica 2014-8151) ISBN 978-84-128911-0-2 Dipòsit legal: B-3654-1991

Imprès a Espanya. Printed in Spain

© Departament de Filologia Llatina

Universitat de Barcelona

Gran Via de les Corts Catalanes, 585

08007 Barcelona

Impressió

DCPlus

Serveis d'informació: *SEBarc* és recollida sistemàticament per les bases de dades: SCOPUS, RACO, DIALNET, ERIHPLUS, AWOL, DYABOLA, EDCS, EDH, SUDOC, ZBD, ORES, JOURNALTOCS, MIAR, SJR, SUDOC, ZENON, OPENEDITION, WORLDCAT, RESURCHIFY, *Hispania Epigraphica*, *L'Année Épigraphique*, *L'Année Philologique*.

SEBarc, fundada el 1994 pel professor Marc Mayer i Olivé, és una publicació científica que vol difondre estudis i novetats epigràfiques de qualitat i abraça temes d'epigrafia, filologia clàssica, paleografia, història antiga, topografia antiga, arqueologia clàssica i llengües paleohispàniques.

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia, el tractament informàtic i la distribució d'exemplars mitjançant lloguer, és rigorosament prohibida sense l'autorització escrita dels

titulars del copyright, i estarà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Els drets d'autor segueixen la norma de Creative Commons.

Les opinions expressades en notes, informacions, ressenyes i treballs publicats a *SEBarc*, com també les transcripcions utilitzades per als noms propis, són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors.

Aquesta revista comprendrà un volum anual. Els llibres enviats a la redacció seran objecte de revisió crítica o de notícia.

Aquesta revista utilitza el sistema cec d'avaluadors externs (termini de resposta de 2 mesos) i només admet articles, notes i recensions originals i inèdits.

Per als intercanvis cal dirigir-se a la secretaria de redacció i per a les subscripcions a l'editor.

Sylloge Epigraphica Barcinonensis (*SEBarc*)

CATALOGUE DATA

Sylloge Epigraphica Barcinonensis / Facultat de Filologia, Departament de Filologia Llatina; dir. Marc Mayer i Olivé.

– No. XXII, 2024 – Barcelona: Universitat de Barcelona

Annual

ISSN 2013-4118

ISSN electronic: 2014-8151

I. University of Barcelona

1. Latin Philology

Director

Marc Mayer i Olivé (ES-Barcelona-UB)

Editorial and directorial board

Giulia Baratta (IT-Macerata-UNIMC); Jaume Juan Castelló (ES-Barcelona-UB); Ángel Martínez Fernández (ES-La Laguna-ULL); Javier Velaza Frías (ES-Barcelona-UB)

Scientific advisory board

Juan Manuel Abascal Palazón (ES-Alacant-UA); Giulia Baratta (IT-Macerata-UNIMC); Francisco Beltrán Lloris (ES-Zaragoza-UZ); László Borhy (HU-Budapest-ELE); Antonio Caballos Rufino (ES-Sevilla-US); Jonathan Edmonson (CAN-Toronto-YORKU); José d'Encarnação (PT-Coimbra-UC); Lietta De Salvo (IT-Messina-UNIME); Jaume Juan Castelló (ES-Barcelona-UB); Ivan di Stefano Manzella (IT-Viterbo-UNIVT); Concepción Fernández Martínez (ES-Sevilla-US); Helena Gimeno (ES-Alcalá de Henares-CIL II UAH); Joan Gómez Pallarès (ES-Barcelona-UAB); Gianluca Gregori (IT-Roma-UNIROMA1); Rudolf Haensch (DE-München-DAI); Manfred Hainzmann (AT-Graz-UNIGRAZ); Mika Kajava (FI-Helsinki-UH); Anne Kolb (CH-Zürich-UZH); Maria Letizia Lazzarini (IT-Roma-UNIROMA1); Yann Le Bohec (FR-Paris-PARIS IV Sorbonne); Ángel Martínez Fernández (ES-La Laguna-ULL); Attilio Mastino (IT-Sassari-UNISS); Giovanni Mennella (IT-Genova-UNIGE); Ioan Piso (RO-Cluj-Napoca-UBB); José Luis Ramírez Sádaba (ES-Santander-UC); José Remesal Rodríguez (ES-Barcelona-UB); Marjeta Šašel Kos (SLO-Ljubljana-ZRC.SAZU); Manfred Schmidt (DE-Berlin-BBAW); Javier Velaza Frías (ES-Barcelona-UB); Isabel Velázquez (ES-Madrid-UCM); Claudio Zaccaria (IT-Trieste-UNITS).

Redactor

Giulia Baratta (IT-Macerata-UNIMC)

Secretary

Giulia Baratta (IT-Macerata-UNIMC), Silvia Braitto (ES-Barcelona-UB)

Address

SYLLOGE EPIGRAPHICA BARCINONENSIS

Grup LITTERA

Departament de Filologia Llatina

Universitat de Barcelona

Gran Via de les Corts Catalanes 585

E - 08007 Barcelona

tel. 0034-93-403 55 97

e-mail: syllogeeb@yahoo.es

Edition

Galerada, Serveis d'Edició S C C L

ISSN 2013-4118 (e-ISSN 2014-8151)

Printed in Spain

© Departament de Filologia Llatina

Universitat de Barcelona

Gran Via de les Corts Catalanes, 585

08007 Barcelona

Printed by

DCPlus

ISBN 978-84-128911-0-2

Periodical number: B-3654-1991

Information services: *SEBarc* is referenced in the following data bases: SCOPUS, RACO, DIALNET, ERIHPLUS, AWOL, DYABOLA, EDCS, EDH, SUDOC, ZBD, ORES, JOURNALTOCs, MIAR, SJR, SUDOC, ZENON, OPENEDITION, WORLDCAT, RESURCHIFY, *Hispania Epigraphica*, *L'Année Épigraphique*, *L'Année Philologique*.

SEBarc, founded in 1994 by Professor Marc Mayer i Olivé, is a scientific journal which published studies and epigraphic novelties of excellence. It covers the disciplines of epigraphy, classical philology, palaeography, ancient history, ancient topography, classical archaeology, and Palaeo-Hispanic languages.

The total or partial reproduction of this work by any procedure including photocopying and computer processing and distribution of copies through loan or rental is strictly prohibited without written authorization of the copyright holders, and will be subject to the sanctions established by law. The policy of copyright is according to Creative Commons. The opinions expressed in the notes, communications, reviews and articles published in *SEBarc*, in addition to the transcriptions used for proper names, are the exclusive responsibility of the authors.

The journal will be published annually. Books sent to the journal will be reviewed or mentioned in the news section. The journal uses an external blind peer review system (answer into 2 months) and only accepts original, unpublished articles and reviews.

For exchanges, please contact the editorial secretary and for subscriptions the editor.

Índex

Articles

- Cecilia RICCI *Un anello e tre sigilli anulari tardoantichi da Roma: analisi e considerazioni a margine*
pp. 11-22
One Ring and Three Seal Rings from Late-Antique Rome: Analysis and Side Considerations
- Francesco TECCA *Una tabula lusoria «ritrovata». La tavola da gioco polifunzionale nella natatio delle terme di Caracalla (ILS 8626d = FERRUA, BUSIA 2001, nr. 68)*
pp. 23-33
A «Rediscovered» tabula lusoria. The Multi-Purpose Game Board in the natatio of the Caracalla's Baths (ILS 8626d = FERRUA, BUSIA 2001, nr. 68)
- Marc MAYER I OLIVÉ *Algunas hipótesis sobre la interpretación de un fragmento epigráfico de Tarquinia. ¿Un posible pedestal imperial?*
pp. 35-40
Some Hypotheses about the Interpretation of an Epigraphic Fragment from Tarquinia. Could It Be a Possible Imperial Pedestal?
- Simone DON *Il culto di Fortuna a Vicenza (Vicetia, regio X) in una dedica inedita e una riscoperta*
pp. 41-47
The Cult of Fortuna in Vicenza (Vicetia, regio X) in an Unpublished Dedication and a Rediscovery
- Elena CIMAROSTI *Vecchie e nuove presenze celebrative nell'Augusteum di Veleia*
pp. 49-69
Old and New Celebratory Presences in the Augusteum of Veleia

Mali SKOTHEIM
Annie TRUETZEL

A Recently Excavated Inscribed Lead Micro-Container from Morgantina

pp. 71-88

Un microcontenedor de plomo con inscripciones recientemente excavado en Morgantina

Alfredo BUONOPANE
Donato FASOLINI

Dis Manibus: un'urna cineraria inscritta in un dipinto di Dante Gabriel Rossetti

pp. 89-99

Dis Manibus: An Ash Chest Inscribed in a Painting by Dante Gabriel Rossetti

Michel CHRISTOL
Dominique DARDE

Inscriptions de Nîmes-1-2-3: au-delà des grands recueils. Les inscriptions de la gens Peticia

pp. 101-114

Inscriptions from Nîmes-1-2-3: Beyond the Great Collections. The Inscriptions of the gens Peticia

Jaime MOLINA VIDAL
Piero BERNI MILLET
Daniel MATEO CORREDOR

New Data to Complete the fasti consulares of 43 AD with the tituli picti of Wine Amphorae from Saguntum (Spain)

pp. 115-130

Nuevos datos para completar los fasti consulares del 43 d.C. con los tituli picti de las ánforas de vino de Saguntum (España)

Javier HERRERA RANDO

Las etiquetas de hueso inscritas de Hispania Citerior: dos nuevos ejemplares de Osca

pp. 131-143

The Inscribed Bone Labels of Hispania Citerior: Two New Pieces from Osca

Joan FRANCÈS FARRÉ
Noemí MONCUNILL MARTÍ

Els terrissaires i l'escriptura ibèrica: dos nous testimonis epigràfics de Ca n'Oliver (Cerdanyola del Vallès)

pp. 145-160

The Potters and the Iberian Script: Two New Epigraphic Testimonies from Ca n'Oliver (Cerdanyola del Vallès)

Teatro y epigrafía

- Marc MAYER I OLIVÉ *Teatro y epigrafía. Para una «epigrafía teatral»*
pp. 163-188
Theatre and Epigraphy. Towards a «Theatrical Epigraphy»
- Víctor GONZÁLEZ GALERA *La administración de los ludi scaenici en la Roma julio-claudia*
pp. 189-209
The Administration of ludi scaenici in Julio-Claudian Rome
- Riccardo BERTOLAZZI *Restauro di teatri in epoca tardo antica: le testimonianze epigrafiche*
pp. 211-225
Theatre Restorations in Late Antiquity: The Epigraphic Evidence
- Giulia BARATTA *Epigraphische Zeugnisse zur Skulpturenausstattung der Theater im Westen des römischen Reiches*
pp. 227-246
Epigraphic Evidences of the Sculptural Decoration of Theatres in the Western Roman Empire
- Silvia BRAITO *Summa theatri. Il pubblico femminile negli edifici teatrali tra norma e prassi*
pp. 247-274
Summa theatri. Female Audience in Theatrical Buildings between Norm and Practice
- Valentina DI NAPOLI
Giulia TOZZI *Le iscrizioni del teatro di Dioniso Eleutereo ad Atene in epoca imperiale: un dialogo tra epigrafia, architettura e scultura*
pp. 275-299
The Inscriptions of the Theatre of Dionysus Eleuthereus in Athens during the Imperial Age: A Dialogue between Epigraphy, Architecture and Sculpture

Celal ŞİMŞEK

Francesco GUIZZI

Michela NOCITA

Theatre and Civic Life in Laodikeia on the Lykos

pp. 301-310

Teatro y vida cívica en Laodicea del Lico

Recensions

Giulia BARATTA, *Antigüedades de Villajoyosa Gomilla y Cartagena*

(José D'ENCARNAÇÃO)

pp. 311-312

María del Rosario HERNANDO SOBRINO, *Alejandro Javier Panel*

(1699-1764) y la epigrafía latina

(José D'ENCARNAÇÃO)

pp. 312-314

Antònia SOLER I NICOLAU, *The Complete Letters of Ottavio*

Pantagato (1494-1567)

(Marc MAYER I OLIVÉ)

pp. 314-315

Tuomo NUORLUOTO, *Latin Female Cognomina. A Study*

on the Personal Names of Roman Women

(Marc MAYER I OLIVÉ)

pp. 315-316

Péter KOVÁCS, Ádám SZABÓ (eds.), *Tituli Aquincenses. Volumen VI Tituli partis meridionalis Agri Aquincensis et in Barbarico reperti*

(Marc MAYER I OLIVÉ)

pp. 316-317

Rebecca R. BENEFIEL, Catherine M. KEESLING (eds.), *Inscriptions and Epigraphic Habit. The Epigraphic Cultures of Greece, Rome, and Beyond*

(Marc MAYER I OLIVÉ)

pp. 317-318

José Manuel JEREZ LINDE, *Singularis ceramicae. Confluencia*

de cerámicas en Augusta Emerita

(Sandra MUÑOZ MARTÍNEZ)

pp. 318-320

Col·laboradors d'aquest número

p. 321

Normes per a la presentació de treballs

pp. 323-327